

Likabehandlingsplan

**plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering
och kränkande behandling**

Fyrens förskola

Giltighetstid: 2022-12-01 – 2023-11-30

Ansvarig rektor: Anna Danielsson

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever.

All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

På Fyrens förskola möts vårdnadshavare och barn av en välkomnande, trygg och tillitsfull atmosfär som bygger på engagemang, delaktighet och förtroendefullt samarbete.

Alla får möjlighet att i samspel med andra utveckla sitt bästa jag och erövrar kunskaper i meningsfulla sammanhang.

Lärmiljön inbjuder till möten, förundran och lek samt undersökande och utforskande.

Förskolan är en demokratisk mötesplats där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet och där vi tillsammans tar ansvar för en hållbar utveckling.

På vår förskola råder nolltolerans vilket innebär ett absolut förbud för alla att kränka, diskriminera eller trakassera barn/barn, barn/vuxna. Alla vuxna på förskolan har goda kunskaper om likabehandling vilket gör att vi identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för att jobba mot noll tolerans.

Barn och vuxna skall vara medvetna och ha en helhetssyn om att vi alla behöver vara delaktiga i det förhållningssätt vi arbetar utifrån.

Vi strävar efter en öppenhet mot vårdnadshavare och över förskolan för förståelse för varandra, vi vill lägga grunden till att lika värdet gäller inte bara de närmsta utan alla vi möter i vårt liv. Vårdnadshavare skall ha fått information om likabehandlingsplanen och vem de ska informera vid kännedom om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

3. Kartläggning av riskområden

Under en vecka nu på hösten har de fyra avdelningarna gjort en kartläggning av var kränkningar sker inne på avdelningarna. Denna kartläggning har sedan resulterat i en handlingsplan som tydliggör vad som uppmärksammas, vilka åtgärder som behövs och hur de ska genomföras.

Då ingen kartläggning gjordes förra perioden har vi valt att göra både och under denna och ser ett visst behov av att fortsätta arbetet med de planerade insatserna i förebyggande syfte. Dessa insatser kommer att följas upp och utvärderas under nästa period som börjar i december 2022.

En huvudsaklig insats under nästa period kommer att vara fokuserat på att starta ett utvecklingsarbete av likabehandlingsplanen.

Genom att Kvalitetsgruppen, som består av en förskollärare från varje avdelning, planerar in kartlägnings-veckor och när de insatser som avdelningarna ansvarar för ska följas upp och utvärderas kommer arbetet att förbättras tänker vi. Kvalitetsgruppen på förskolan kommer att fungera som en länk mellan avdelningarna och rektor som ett viktigt led i att implementera ett nytt arbetssätt och att utbyta kunskap. Något som kartläggningen pekar på är vikten av att pedagogerna har en samsyn i sitt pedagogiska förhållningssätt. Ett sätt att uppnå samsyn är det kontinuerliga arbetet i kvalitetsgruppen som sedan kan ligga till grund för hela förskolans pedagogiska inriktning.

Nästa års Planeringsverktyg ska även ses över och tanken är att likabehandling ska finnas med i verktyget på ett naturligt sätt. Det är trots allt en av alla de saker vi arbetar med dagligen på förskolan. För att utvecklingsarbetet ska bli så bra som möjligt behövs alla olika kompetenser och erfarenheter som ryms inom förskolan och kvalitetsgruppen kommer att agera "spindeln i nätet" för att uppnå detta.

4. Mål för arbetet

Vi kommer under läsåret lyfta likabehandlingsplanen och kartlägga risker. Fyrens huvudmål är att alla barn på förskolan ska känna sig trygga.

5. Handlingsplan

Utifrån den kartläggning som alla avdelningar på Fyren gjort under november månad har denna handlingsplan upprättats.

Detta har vi uppmärksammat.	Vilken/vilka insatser behövs? Varför?	Hur ska vi göra? Varför?	När ska vi göra det vi kommit överens om?	Vem gör vad? Ansvar
<p>Det är en hård jargong på avdelningen i form av hårda ord, svordomar men även dödshot riktade mot både pedagoger och andra kompisar.</p> <p>Det förekommer också kränkningar riktade mot kompisar som exempelvis har talsvårigheter eller "fel kläder".</p> <p>Kompisar blir uteslutna från lek och det skylls bland annat på att kompisen</p>	<p>Barn som kränker andra behöver extra mycket stöd av pedagog för att få lyckas.</p> <p>Den övriga gruppen behöver stärkas och bekräftas för att våga säga emot och vara en positiv motpol till de negativa beteenden som förekommer.</p>	<p>Barn som kränker behöver nära och omsorgsfull vägledning från trygga vuxna som kan känna av situationer som uppstår och göra kloka avvägningar.</p> <p>Gruppen behöver mycket tid av pedagogerna för att skapa trygga och meningsfulla sammanhang där alla lär känna varandra på individnivå. Detta sker exempelvis genom olika planerade aktiviteter i mindre</p>	<p>Detta är ett pågående arbete som sker varje dag på avdelningen, men som kräver en extra personal.</p>	<p>Alla på Jollen ansvar för att arbetet sker. Pedagogerna "bollar" hela tiden idéer, dilemman och situationer för att hitta den bästa vägen framåt.</p> <p>Rektor ansvarar för att arbetslaget alltid har tillgång till en extra resurs.</p>

<p>är ful eller har fel kläder.</p> <p>Det spottas mot pedagoger och barn samt slängs leksaker när frustrationen blir för stor att hantera.</p>		<p>gruppkonstellationer.</p> <p>Vi samtalar kontinuerligt i gruppen kring olika beteenden som en bra kompis bör ha, samt hur man kan agera när en kompis har taggarna utåt.</p> <p>Ibland måste frustrerade och utåtagerande barn få en stund för sig själv eller med en vuxen för att få tid att lugna ner sig.</p>		
<p>Det kan uppstå konflikter gällande lek med madrasserna vi har på avdelningen.</p> <p>Det kan även uppstå lite väl "buffliga" lekar som kan leda till att barnen blir oense och skyller på varandra.</p> <p>Det händer att många barn har starka</p>	<p>Vi får helt enkelt ta bort dessa madrasser för att förhindra att konflikter uppstår samt närvarande pedagoger.</p> <p>Vi måste tydligt "sätta ner foten" för kunna skapa tydlighet för att gynna barnens bästa och skapa en positiv miljö som leder till</p>	<p>Se föregående.</p> <p>Dialog pedagoger emellan, ommöblering av miljön för att skapa bättre förutsättningar .</p>	<p>Det är ett pågående arbete som sker dagligen i samtal mellan barn och pedagog.</p>	<p>Alla pedagoger är lika delaktiga och har lika stort ansvar för att se till att detta sker.</p>

<p>viljor och gärna tar ledarrollen.</p>	<p>goda lek relationer.</p> <p>Vi delar in barnen i mindre grupper och i olika delar av rummet beroende på aktivitet eller lek. Barnen har en möjlighet till att påverka sina dagar i verksamhet.</p>			
<p>Barnen stänger in sig i rummen och håller för dörren, så vissa barn inte får komma in. Oftast gäller det samma barn (flera) som blir utsatt.</p>	<p>Vi på Kanoten vill att alla barn ska känna sig trygga. Vi pratar med barnen om de som blir uteslutna- hur känns det för dom? Leken ska vara en rolig/ trygg stund för alla. För vad leker barnen bakom stängda dörrar? - är det bara positiva/ eller är det "dåliga" lekar?</p> <p>Om vi inte observerar vad som händer kan det leda till mobbing och att ledare i</p>	<p>Sätta ord på barnens känslor, stärka de positiva lekstuder som även de sker under en dag och berömma en fin handling mot en kompis.</p> <p>Göra mer aktiviteter med barnen såsom spel/memory.</p> <p>Att läsa efter maten i mindre grupper- det har vi märkt skapar en lugn, trygg stund i barngruppen.</p> <p>Vi delar in barnen i</p>	<p>Under hela dagen på avdelningen</p>	<p>Alla pedagoger på Kanoten</p>

	gruppen oftast styr lekar och aktiviteter som inte alltid är positivt.	<p>grupper så alla kommer till tals och bli sitt bästa jag. Grupperna ändras efter syfte och aktivitet. Trygga rutiner som är återkommande.</p> <p>Vi pedagoger hjälper till att "leka in" de barn som inte själva kan/vågar.</p>		
--	--	---	--	--

6. Utvärdering av genomförda insatser

- Insatserna har resulterat i en bättre arbetsmiljö för samtliga.
- I dagsläget blir sällan frustrationen så stor att det resulterar i spott och slängda leksaker.
- Barngruppen hänger oftast inte på enskilda barns dåliga beteenden utan fungerar som den positiva motpol vi hela tiden jobbat för.
- Vi ser tydligt att planerade aktiviteter med barnen i mindre grupper minskar konflikter och oroligheter i gruppen.
- Då vi valt att plocka bort madrasserna har det gjort att vi fått en lugnare tempo samt lägre ljudnivå på avdelningen.

- När vi som pedagoger är där i situationen och stöttar upp funkar det bättre. Viktigt med närvarande och lyhörda pedagoger.
- Om all personal är på plats funkar det bättre. Vid frånvaro av personal gäller det att vi pedagoger snabbt kan tänka om.

7. Barns delaktighet i arbetet

Barnen har genom att vara en samtalspartner i dialog om t ex. “hur är en bra kompis?”, “hur kan vi hjälpa en kompis att bli det?” varit delaktiga. Barnen har även varit delaktiga i att välja aktivitet i de mindre grupperna.

Något som vi även tror är viktigt för att barnen ska känna att de har makt över sig själva och sina känslor är att de vet att de kan gå iväg från en frustrerande situation. Detta i stället för att stanna kvar och kanske kränka sina kompisar. Att själv välja att gå ifrån till “lugna rummet” tills upprörda känslor svalnat och sedan med hjälp, eller på egen hand, kunna sätta ord på sina känslor är ett viktigt verktyg för att kunna vara en bra kompis.

8. Rutiner för akuta situationer

Alla anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har handlingsplikt och skyldighet att agera. Det är mycket viktigt att alla anställda tar signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt.

- Vid kännedom om att ett barn blivit utsatt för kränkning, trakasserier eller diskriminering skall detta förhindras och omgående anmälas till förskolechef.
- Rektor informerar i sin tur huvudman och skickar in en anmälan om kränkande behandling.
- Rektor ansvarar för att skyndsamt starta en utredning om vad som skett och vidta utredning och åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Rutiner när barn kränker barn

Den som ser kränkande behandling ska snabbt agera och bryta situationen. Vi fortsätter att arbeta mot kränkande behandling genom:

- Observation
- Kartläggning
- Främjande arbete genom bland annat samtal med barngruppen.
- Förebyggande arbete exempelvis genom att pedagogerna finns nära barnen, och genom att arbeta med barngruppen utifrån vårt värdegrundsmaterial.
- Vi anmäler i STELLA vid kränkningar eller diskriminering.
- Uppföljning genom samtal i arbetslaget, på förskolan och vid behov också föräldrasamtal.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)**

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

- **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om

- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- **Mobbning**

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- **Rasism**

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- **Främlingsfientlighet**

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- **Homofobi**

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.